

דונה גרציה – מלכת היהודים 1510-1569

בשמה הנוצרי: ביאטריס לונה מיקז

רקע:

בימים אלו מעלה תיאטרון גושן את המחזה "דונה גרציה – מלכת היהודים", מחזה ישראלי מקורי מאת המחזאי אורן יעקובי בבימויו של אורי אומנותי.

"תיאטרון גושן" בחר להעלות את המחזה "דונה גרציה – מלכת היהודים", מחזה מקורי, בהשתתפות 8 שחקנים, בכדי לחזור ולספר ולהמחיש לקהל, דרך סיפורה האישי והמרתק של דונה גרציה, הנשזר ברגישות בתוך הפרק החשוב בהיסטוריה של העם היהודי במאה ה-16 בתקופת האינקוויזיציה בספרד, את הקשיים שעבר העם היהודי לאורך ההיסטוריה. המחזה ממחיש את האווירה והפחד שחיו בו היהודים, את השנאה, ההסתה, את החיים בגטו, העוני, את סימון היהודים כבר אז ע"י כובע צהוב, שהפך לימים תוך 400 שנים, לטלאי צהוב בגטו באירופה. ההצגה ממחישה כי למרות כל הסכנה והפחד, הצליחו היהודים לשמור בסתר את המסורת, את שפת הלאדינו ואת השירים שהיו ערש התרבות היהודית.

להבדיל מהצגות תיאטרון רבות שהועלו בנושא השואה שהתרחשה באירופה מתחילת 1933 ועד לשנת 1945 ע"י הגרמנים ועושי דברם, הופקה לפני 22 שנים, הצגת יחיד אחת, אשר עסקה בתקופת האינקוויזיציה הספרדית.

המחזה "דונה גרציה - מלכת היהודים" חושף בפני הקהל פיסת היסטוריה מעוררת גאווה ומזכיר לנו שאנחנו חייבים "לזכור ולא לשכוח" את ההיסטוריה הכואבת של העם שלנו, שהתחילה לפני מאות שנים.

על המחזה:

מחזהו של יעקובי, משלב שירי לאדינו מוכרים שהועברו מדור לדור במשך מאות שנים ונשתמרו עד היום וחושף את סיפור חייה של מי שכונתה "מלכת היהודים". אישה אמיצה שעסקה מרבית חייה בהצלת יהודים באירופה ובשימור המורשת היהודית במאה ה-16 בתקופת האינקוויזיציה וגירוש ספרד.

דונה גרציה, בת למשפחת אנוסים מספרד, הייתה אשת עסקים מצליחה שעמדה בראש אימפריה של מסחר חובק עולם בתקופה שבה לנשים בכלל, וליהודים בפרט, היו מעט מאוד זכויות. אירופה כולה נכבשה על ידי קנאות דתית ואנשי האינקוויזיציה החרימו, השפילו ורדפו את היהודים. גם אלה שברחו אל חיק הכנסייה, התנצרו ונקראו "הנוצרים החדשים" לא זכו להינצל מגלי השנאה והרדיפות.

על רקע מאורעות התקופה, סיפור חייה האמיתי של דונה גרציה מעורר השראה: מבט תפנוקים שאינה מודעת ליהדותה, היא הפכה לאישה החזקה באירופה: בעלת צי ספנות וחברות ליבוא ומסחר היוצאת ונכנסת אל ארמונות מלכים ורוזנים, מתכתבת עם ראשי הוותיקן, תורמת כספים למוסדות יהודיים, פועלת בסתר למען יהודים נרדפים ומובלת על ידי החלום הבלתי מרפה לעלות לארץ הקודש.

ההצגה תקופתית, התלבושות, התפאורה והתאורה מעוצבים בסגנון המאה ה-16.

שחקנים לפי סדר הא'ב: אלמה דישי, אורנה כץ, גיא הירש, הדר דימנד, ליאור זוהר, שרון אלכסנדר, תמרה גלעוז-עלי

